

N:o 1.

Af Herr **O. Erickson** i Bjersby: *Angående beredande af förmånsrätt för kommunalutskylder.*

Vid flere föregående riksdagar hafva förslag väckts om införande i allmänna lagen af ett stadgande, hvarigenom förmånsrätt ur gäldbunden egendom tillerkändes kommuner och landsting för till dem utgående utskylder, och Riksdagen har jemväl åtminstone två särskilda gånger, nemligen åren 1878 och 1881, för sin del antagit författning i sådant syfte. Båda förslagen hafva dock af Kongl. Maj:t ogillats, hufvudsakligen på det af Högsta Domstolen i dess öfver förslagen afgifna yttranden anförda skäl, att införande i vår lagstiftning af nya tysta förmånsrätter icke kunde anses öfverensstämma med de regler, som borde gälla för en god kreditlagstiftning. Senast vid 1885 års riksdag väcktes i denna Kammare förslag i ämnet, hvilket förslag dock afsåg allenast förmånsrätt för de kommunalutskylder, som skulle utgöras af fastighet på landet; men detta förslag afstyrktes af Lag-Utskottet utom af nyssnämnda skäl jemväl emedan, äfven om en lagstiftningsåtgärd i antydda syftet vore önskvärd, ingen utsigt syntes förefinnas att Kongl. Maj:t då, mera än förut, skulle finna sig böra godkänna ett från Riksdagens sida förnyadt beslut i ämnet; och förslaget blef ej heller antaget af Riksdagen.

Oaktadt det öde, som sålunda drabbat de förut i ämnet väckta förslagen, vågar jag härmed ånyo draga saken under Riksdagens pröfning, dertill jag så mycket mindre anser mig förhindrad af den utaf sistlidet års Lag-Utskott uttalade förmodan om Kongl. Maj:ts fortfarande obenägenhet mot ett dylikt stadgande, som man, å andra sidan, torde hafva skäl för den förhoppningen, att, derest Riksdagen vid upp-

repade tillfällen förnyar sin anhållan om lag i ämnet, Kongl. Maj:t dock slutligen skall finna, att Riksdagens anhållan är grundad på verkligt behof af en sådan lag, och således låter sina betänkligheter deremot fara.

Att nu behofvet af ett stadgande i syfte att bereda landsting och kommuner förmånsrätt för till dem utgående utskylder är verkligt, torde knappast kunna bestridas och har i sjelfva verket ej heller af någon bestridts, hvarför det icke heller torde vara nödvändigt att här upprepa alla de skäl, som tala därför. I fråga om billigheten och rättvisan af en dylik förmånsrätt, ber jag endast att få åberopa hvad en ärad ledamot af denna Kammare vid frågans behandling i Kam-maren nästlidet är i sådant afseende anförde. Han yttrade bland annat:

»Dervid ber jag att få erinra, hurusom man redan af fordo och äfven fortfarande tillerkänt staten en dylik förmånsrätt. Staten upp-bär dock en jemförelsevis ringa del af sina intrader genom sådana ut-skylder, hvarom här är fråga; de hufvudsakligaste inflyta från andra håll. Skulle staten förlora några sådana, kan den lätt annorstädes från göra sig betäckt för sin förlust. Så är deremot icke förhållandet med kommunerna, för hvilka största delen af deras inkomster utgår genom afgifter, som grunda sig på bevillning. Få icke kommunerna in dessa för deras nödvändiga utgifter beräknade inkomster, blifver följden för kommunerna, att de antingen genom upplåning få söka fylla bristen eller ock ytterligare betunga sina egna medlemmar med utgörande af lika mycket af utlagor, som bort gäldas af dem, hvilka icke kunnat betala.»

Det för de föregående förslagens förkastande anförda skälet, »att införandet af nya tysta förmånsrätter icke kunde öfverensstäm-ma med de regler, som borde gälla för en god kreditlagstiftning», synes mig vara af ingen eller åtminstone högst ringa vikt, då det jemföres med de skäl, som, å andra sidan, tala för den ifrågasatta förmånsrättens införande i vår lagstiftning. Att lägga en tyst förmånsrätt till de många sådana, förmånsrättsförordningen förut innehåller, torde ej in-verka menligt i någon riktning; och jag tillåter mig härvid dessutom erinra, hurusom Kongl. Maj:t och Riksdagen förra året beslöt införande af en dylik tyst förmånsrätt, nemligen för bidrag till utflyttning vid laga skifte samt ersättning för odling eller vanhäfd å jord m. m.

På grund af hvad jag nu anført, vågar jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring af 12 § i 17 kapitlet Handelsbalken, sådant detta lagrum lyder i Kongl. förordningen den 8

Oktober 1861, att förmånsrätt för utskylders utfående ur gäldbunden egendom, såväl lös som fast, måtte ega rum för landsting och kommuner näst efter kronoutskylder.

Stockholm den 21 Januari 1886.

Oskar Erickson.

N:o 2.

Af Herr **O. Erickson** i Bjersby: *Rörande ändring af 25 § i Kongl. förordningen den 9 Juni 1871 angående fattigvården.*

Under åberopande af min vid nästlidet års riksdag i ämnet afgifna motion, i samlingen N:o 28, äfvensom det af mig vid motionens behandling i Kammaren den 11 April samma år afgifna yttrande, får jag härmed ånyo föreslå sådan ändring i 25 § i Kongl. förordningen angående fattigvården den 9 Juni 1871,

att det år, hvarunder en till viss kommun inflyttad person derstädes vinner hemortsrätt, bestämmes till det kalenderår, som infaller näst efter det år, hvarunder personen blifvit eller bort blifva inom kommunen mantalsskrifven;

och öfverlemnar jag jemväl i år till Lag-Utskottet, dit motionen torde remitteras, att föreslå den förändrade redaktion af ifrågavarande §, som af mitt förslag betingas.

Stockholm den 21 Januari 1886.

Oskar Erickson.
